

Vinger- verven en Gotische kathedralen



Kariatide van
het Erechtheion,
Athene

Ik haalde zoonlief weer eens op van school en daar waar hij het telkens weer voor elkaar kreeg om overdreven vrolijk en fluitend de bekende route naar huis af te leggen, had ik mij na driehonderd meter al zes keer boos gemaakt. Mijn geduld werd namelijk dagelijks op de proef gesteld door zijn gewoonte om tergend langzaam te lopen. En wanneer ik hem vroeg waarom hij zo traag was, antwoordde hij steevast: 'Papa, dat komt omdat ik nadenk terwijl ik loop.'

Het leuke hiervan was dat we altijd genoeg onderwerpen van gesprek hadden omdat ik hem dan vroeg waar hij aan dacht. Meestal ging het over de juf of welke stommiteit de juf in zijn ogen nu weer had begaan. Die dag moest ik het er bij hem uittrekken. Het was het begin van een nieuw schooljaar en Salvador, ja zo heet hij, had zijn eerste kunstles in de klas gehad. Hij begon uiteindelijk te vertellen. 'Pap, we moesten allemaal een zonnebloem tekenen, maar van de juf moesten we ook allerlei verschillende "ongewone" kleuren gebruiken. Een zonnebloem is toch gewoon geel met een beetje zwart in het midden? Waarom dan al die andere kleuren erbij?' Later bleek dat ze die dag Vincent van Gogh als thema behandelden en ik heb er toen hartelijk om moeten lachen.

Kunstles of een leuke activiteit?

Maar ik besepte tegelijkertijd ook dat ik me niet kon herinneren dat ik op diezelfde leeftijd al kunstles in de klas had. Volgens mij was dat in die tijd pas in de zesde klas (groep 8). Maar ik kan het mis hebben of ik verwarde het met handvaardigheid. Misschien zag ik het gewoon als een leuke activiteit om niet te hoeven rekenen of schrijven. De waarheid is eigenlijk dat ik geen flauw idee had wat ik deed. Vingerverven? Ja, erg leuk. Maar op dat moment associeerde ik het niet met kunst. En al helemaal niet met kunsteducatie. Zo zie je maar weer, want in werkelijkheid was het niet zijn eerste kunstles. Die had de jongen al in de peuterspeelzaal gehad. Het gaat om iets vanuit een bepaald perspectief zien.

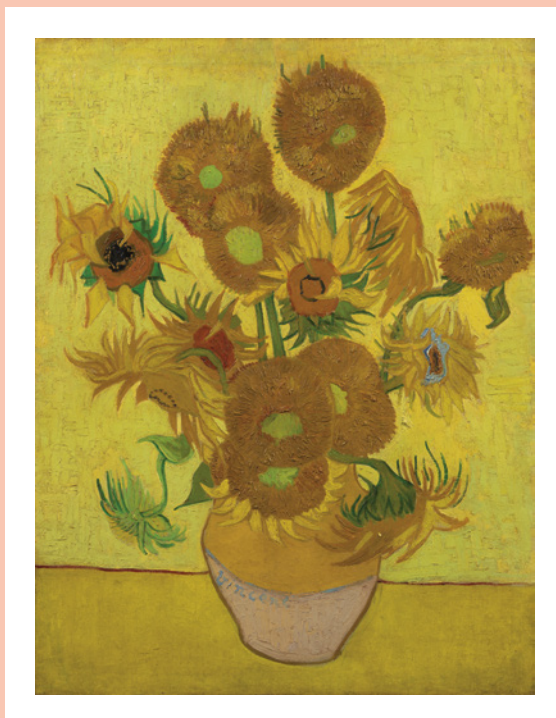
Rachid Benhammou

Eerlijk gezegd deed kunst mij op die leeftijd ook niet echt veel, daar de bal en alles wat met een voetbal te maken had, mijn lust en leven was. Die bal was mijn kunstproject, ook gedurende mijn hele middelbareschoolperiode en ik kan me ook weinig herinneren van kunstlessen destijds. Ja, we gingen wel eens naar het theater of naar het museum. En ja, dan had ik die verdomde bal ook bij me. Wat mijn leraren tot waanzin dreef. Maar meer kan mijn grijze massa niet naar boven halen.

Mijn interesse voor kunst – lees: waar de herinneringen zijn begonnen – is pas jaren later echt aangewakkerd, tijdens de studie Culturele en Maatschappelijke Vorming aan de Hogeschool Rotterdam toen ik in aanraking kwam met de wondere wereld van kunstgeschiedenis. Ik was er eigenlijk erg slecht in en haalde lage cijfers omdat ik het verdomde om jaartallen of de namen van stomme Griekse pilaren in mijn kop te stampen en te onthouden. Maar de verhalen die erbij hoorden waren geweldig en ik had ook het geluk een docente te hebben die die verhalen op zo'n magnifieke wijze kon overbrengen, dat je keer op keer op het randje van je stoel zat. En er niet meer vanaf wilde.

Alles is prima

Door die lessen kunstgeschiedenis ben ik me meer gaan interesseren in kunst en cultuur. Heerlijk vond ik het om te lezen over de Aegeïsche beschavingen, met haar Minoïsche, Cycladische en Myceense kunst. Of de kenmerken te leren zien van Gotische, Romaanse of Renaissance bouwstijlen. De liefde voor klassieke architectuur werd geboren, voor beeldende kunst en kunstwerken in gebouwen. En omdat ik al gek van geschiedenis in het algemeen was,



Vincent van Gogh
Zonnebloemen,
1889
Olieverf op doek,
95 × 73 cm
© Van Gogh
Museum,
Amsterdam
(Vincent van Gogh
Stichting)

kon ik die passie nu combineren met de klassieke kunsten. Dat voelde goed en resulteerde in reizen naar het buitenland en er een sport van maken om kerken en kathedralen te identificeren, of naar details te kijken op een Middeleeuws schilderij om het verhaal erachter uit te vogelen.

Zover is het nog lang niet voor Salvador, maar ik probeer hem nu al voor te bereiden op al het moois wat hij nog zal zien en ervaren. Voorlopig moet hij het nog met de zonnebloemen van Van Gogh doen. Kunstonderwijs op de basisschool draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen door doelgericht te leren over en met kunst.

Of het nu vingerverven, een museumbezoek of het maken van muziek is. Alles is prima. Ja Salvador, ook die 'ongewone' kleuren bij die zonnebloem. •



Rachid Benhammou
is cultureel onder-
nemer en freelance
journalist en is
werkzaam in
de theaterwereld